

Čtenářství na školách

Analýza dat z projektů Čtenář a Klíčové kompetence

Mgr. Bohumil Kartous, Ph.D.
tel. číslo: [607 727 370](tel:607727370), e-mail: bkartous@scio.cz

Projekt Čtenář (2009 – 2013)

- projekt zaměřený na čtenářskou gramotnost
- skládá se z testu a dotazníku
- zapojeno 26 000 žáků

Projekt Klíčové kompetence (2009 – 2013)

- projekt zaměřený na řešení problémů, sociálně-personální a komunikativní dovednosti a práci s informacemi
 - skládá se z testu a dotazníku
 - zapojeno 32 000 žáků
-

Jaké faktory ovlivňují čtenářskou gramotnost?

Zajímali jsme se o:

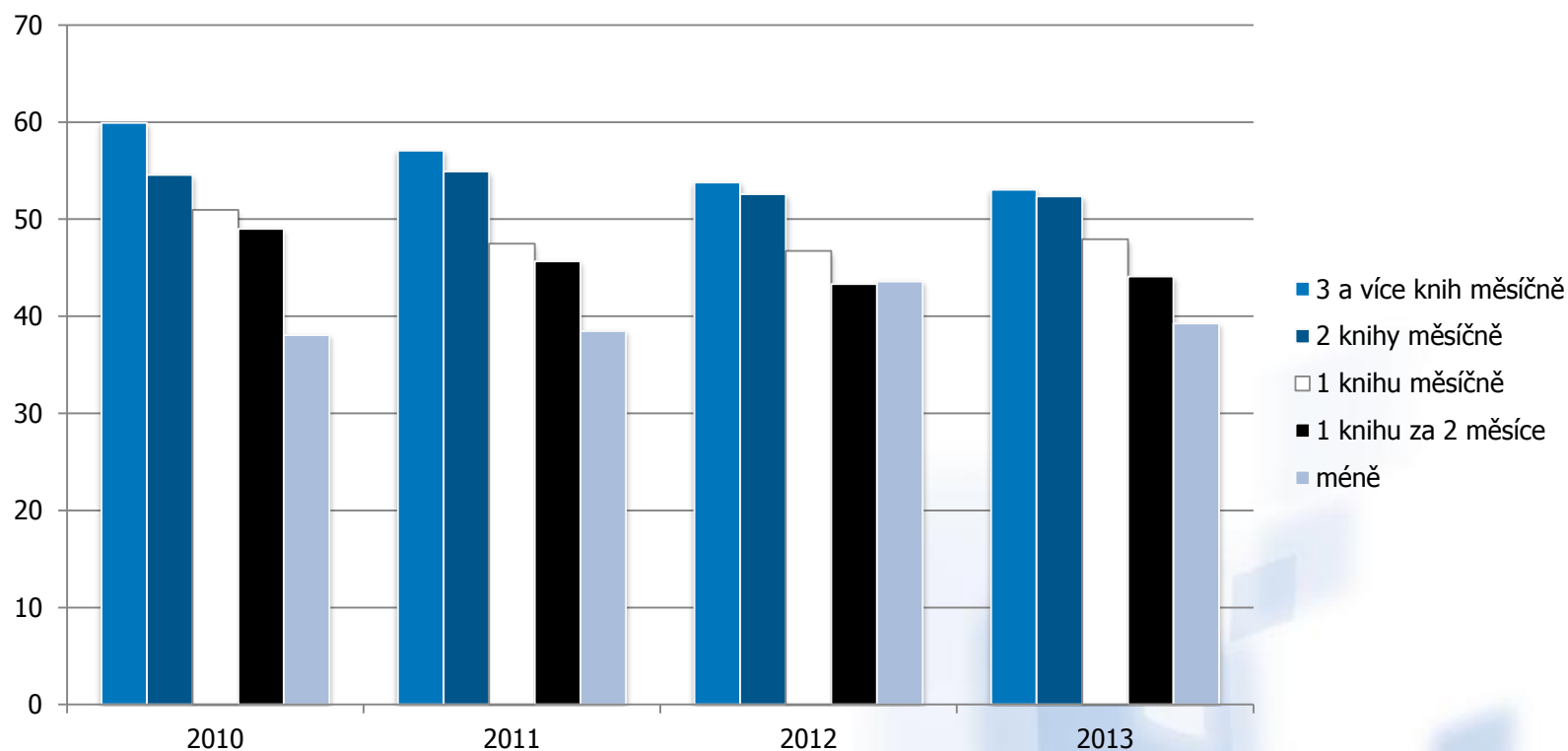
- počet přečtených knih
- rodinné zázemí
- čas strávený u TV a PC
- škola

Pokud nejsou na ose grafu uvedeny procenta, jedná se o percentil (průměrný dosažený percentil žáků v testu za daný rok).

POČET PŘEČTENÝCH KNIH X ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST

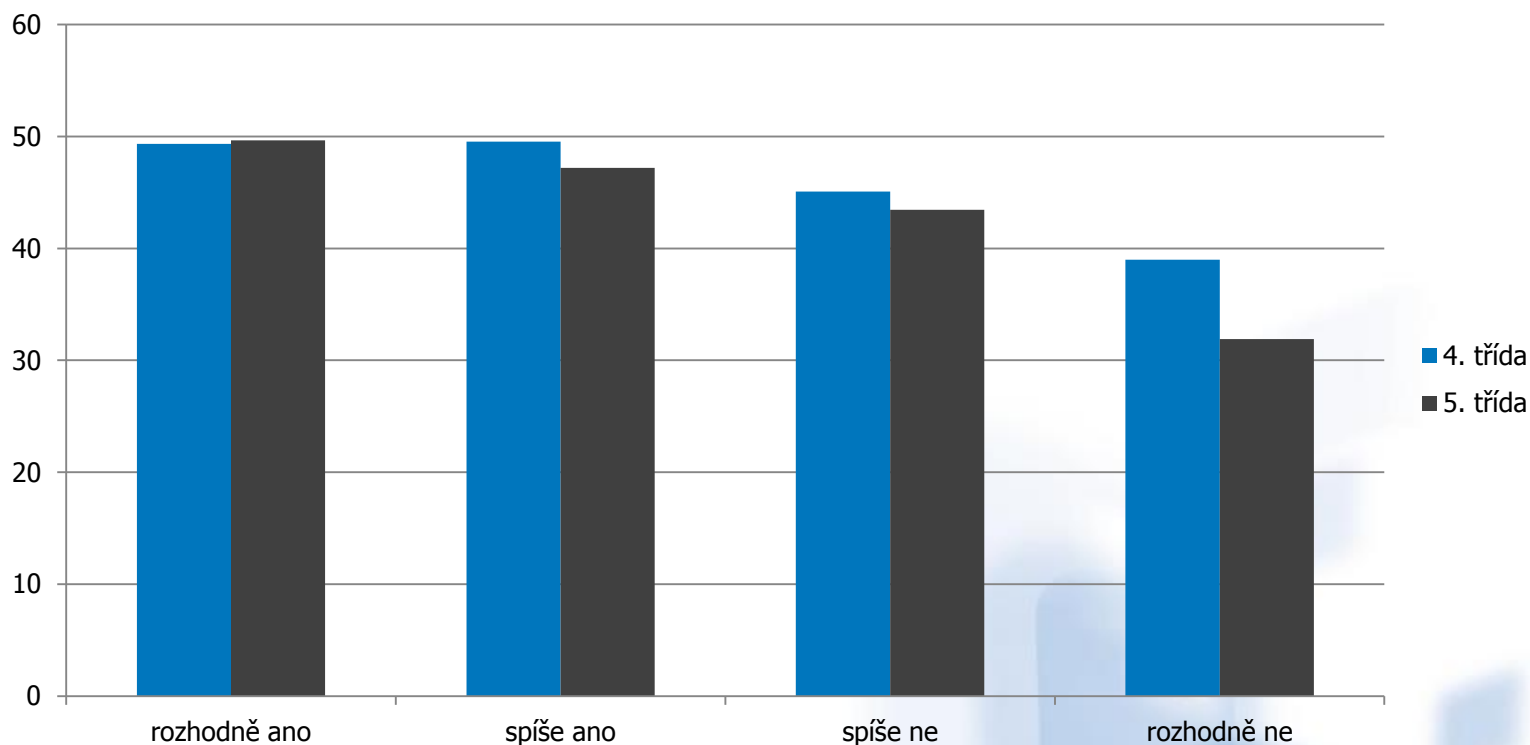
Pravidelní čtenáři dosahují lepších výsledků ve čtenářské gramotnosti.

Dotazníková otázka: Kolik knížek přečteš?

VÝZNAM ČTENÍ DĚTEM V PŘEDŠKOLNÍM VĚKU

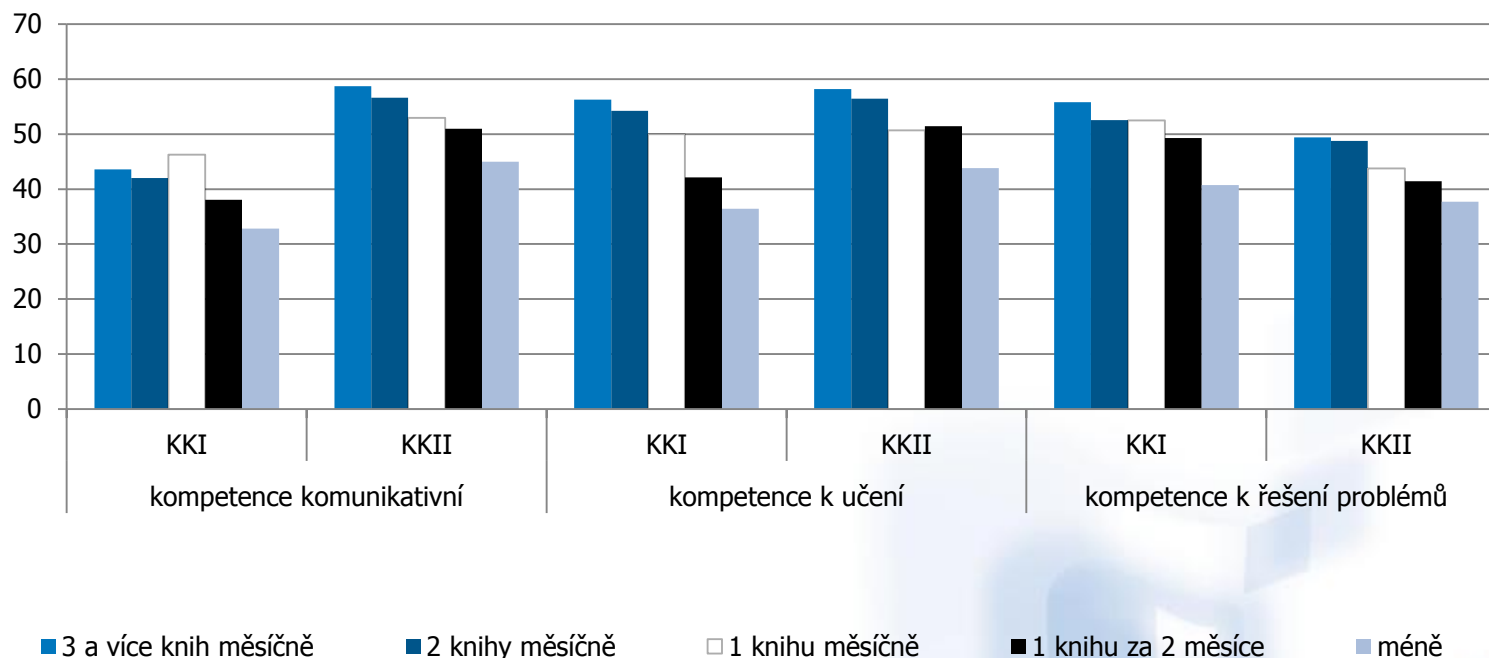
Pokud rodiče dětem v předškolním věku čtou, dosahují lepších výsledků ve čtenářské gramotnosti.

Dotazníková otázka: Četli si s tebou rodiče (sourozenci), když jsi byl/a menší?

POČET PŘEČTENÝCH KNIH X KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Počet přečtených knih má významný vliv na klíčové kompetence (komunikaci, řešení problémů, chování ke svému okolí, atd.).

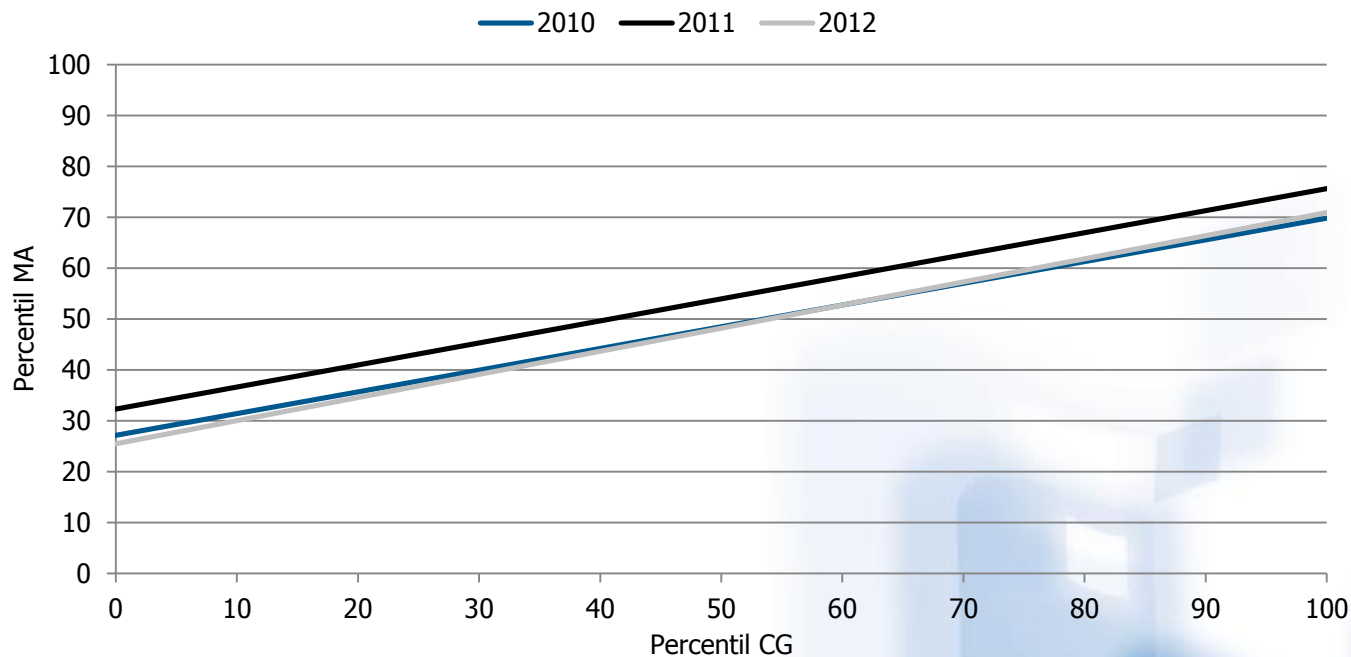

KKI = Klíčové kompetence 6. a 7. třída, KKII = Klíčové kompetence 8. a 9. třída

Děti, které čtou pro radost, mají mezi 10 až 16 lety lepší výsledky v:

- matematice
- slovní zásobě
- vyjadřovacích schopnostech

Zdroj: <http://scio.cz/o-vzdelavani/trendy-ve-vzdelavani/cteni-predikuje-uspech-lepe-nez-vzdelani-rodicu.asp>

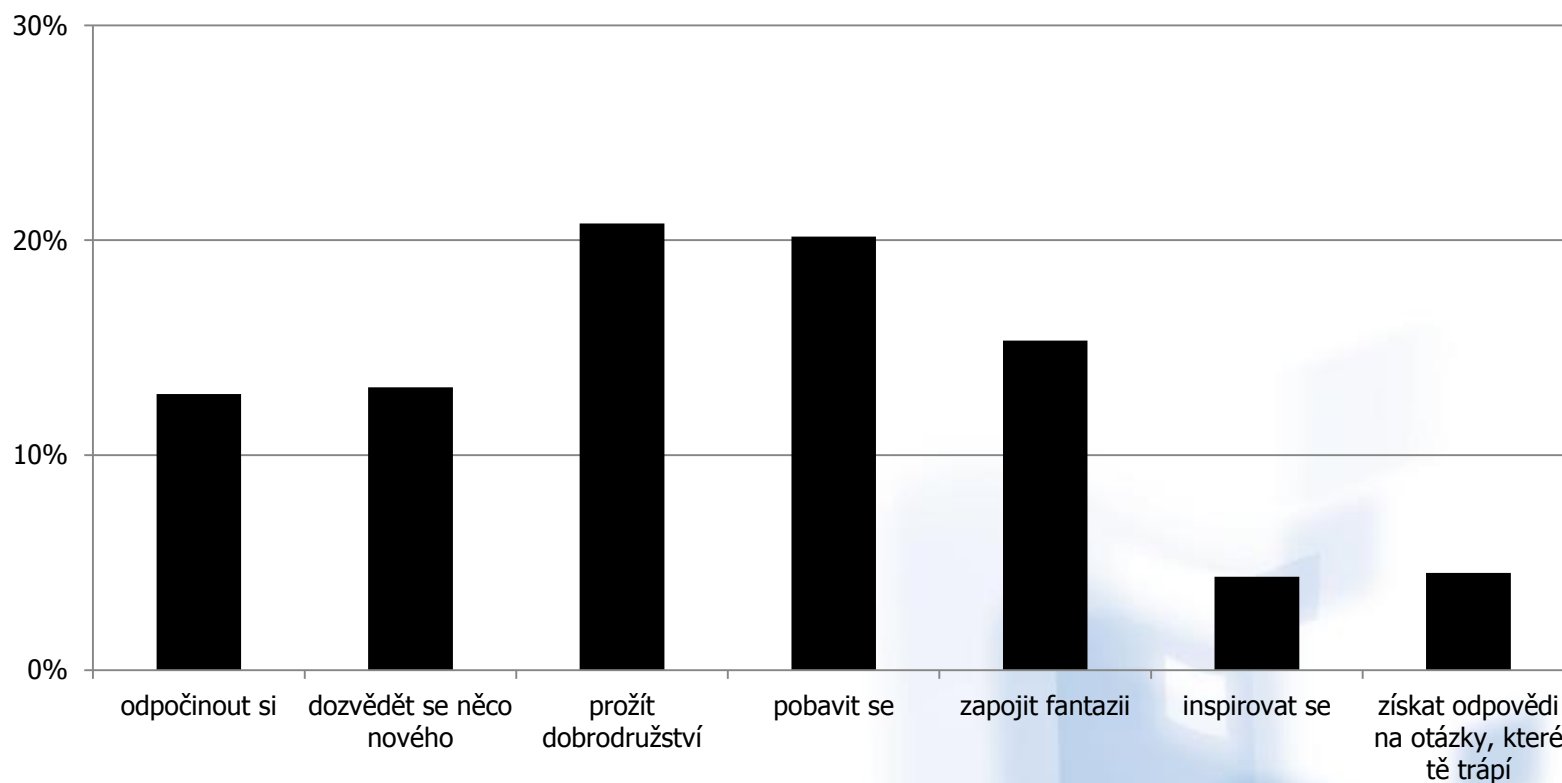

Data za 9. ročníky v letech 2010 – 2012.

CO DĚTI OČEKÁVAJÍ OD ČETBY

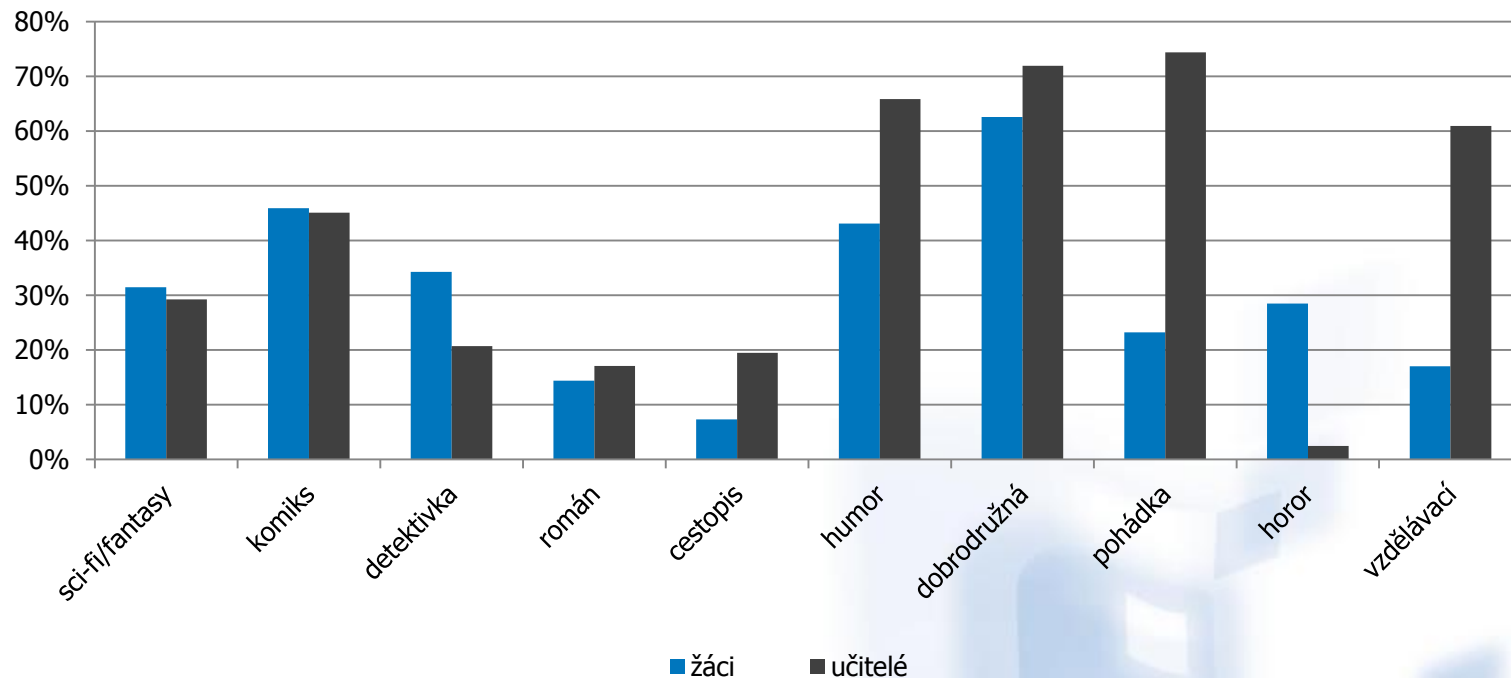
Jako hlavní argument děti uvádějí prožití dobrodružství, pobavení se a zapojení fantazie.

Dotazníková otázka: Z následující nabídky vyber druh knížky, který máš nejraději (možných více odpovědí).

OBLÍBENOST ŽÁNŘŮ: ŽÁK X UČITEL

Největší rozdíl v oblíbenosti vykazuje pohádka. V oblíbě ji má 23 % žáků a 74 % učitelů.

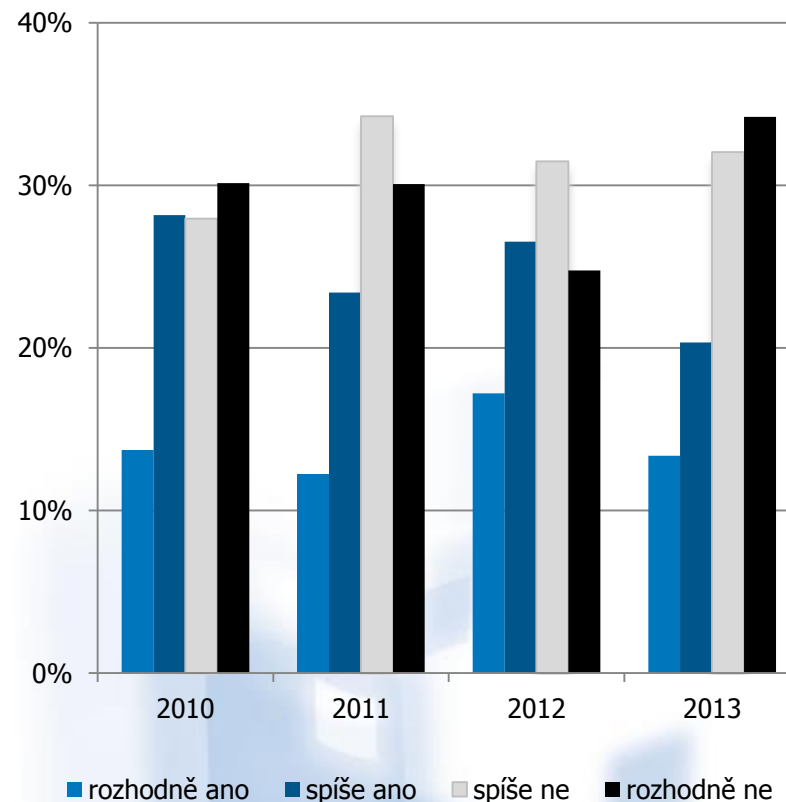
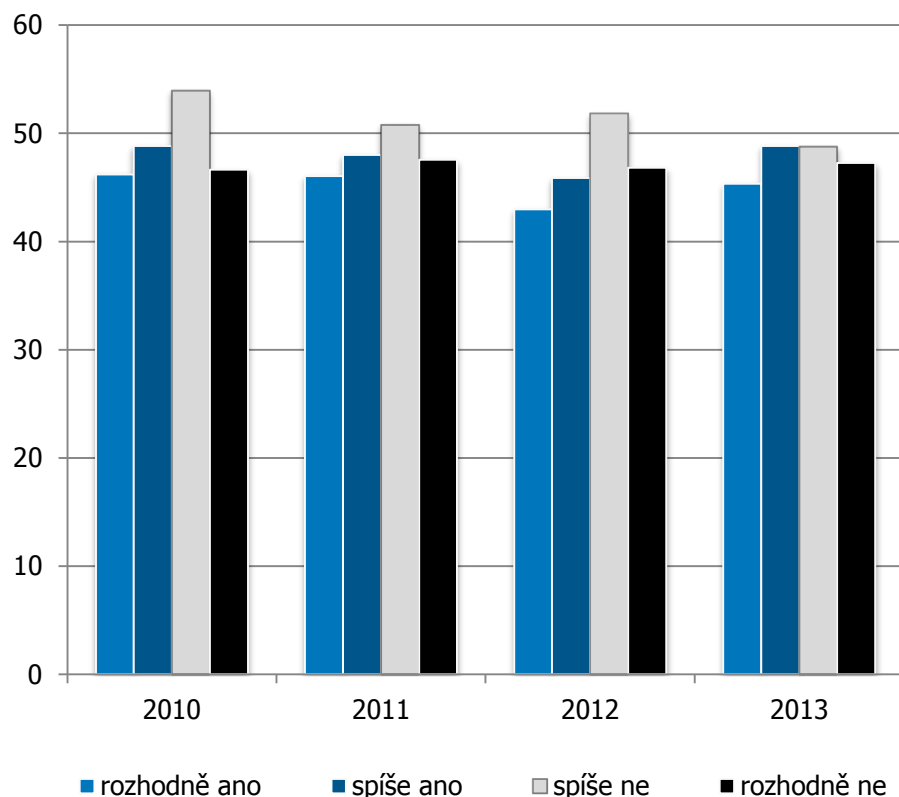

Dotazníková otázka: Z následující nabídky vyber druh knížky, který máš nejraději X S jakými žánry v hodinách pracujete nejraději.

ÚSPĚCH ŽÁKŮ X DOPORUČOVÁNÍ KNIH UČITELI

Žáci, kterým nejsou knihy doporučovány, dosahují lepších výsledků.
Učitelé mají spíše tendenci knihy nedoporučovat.

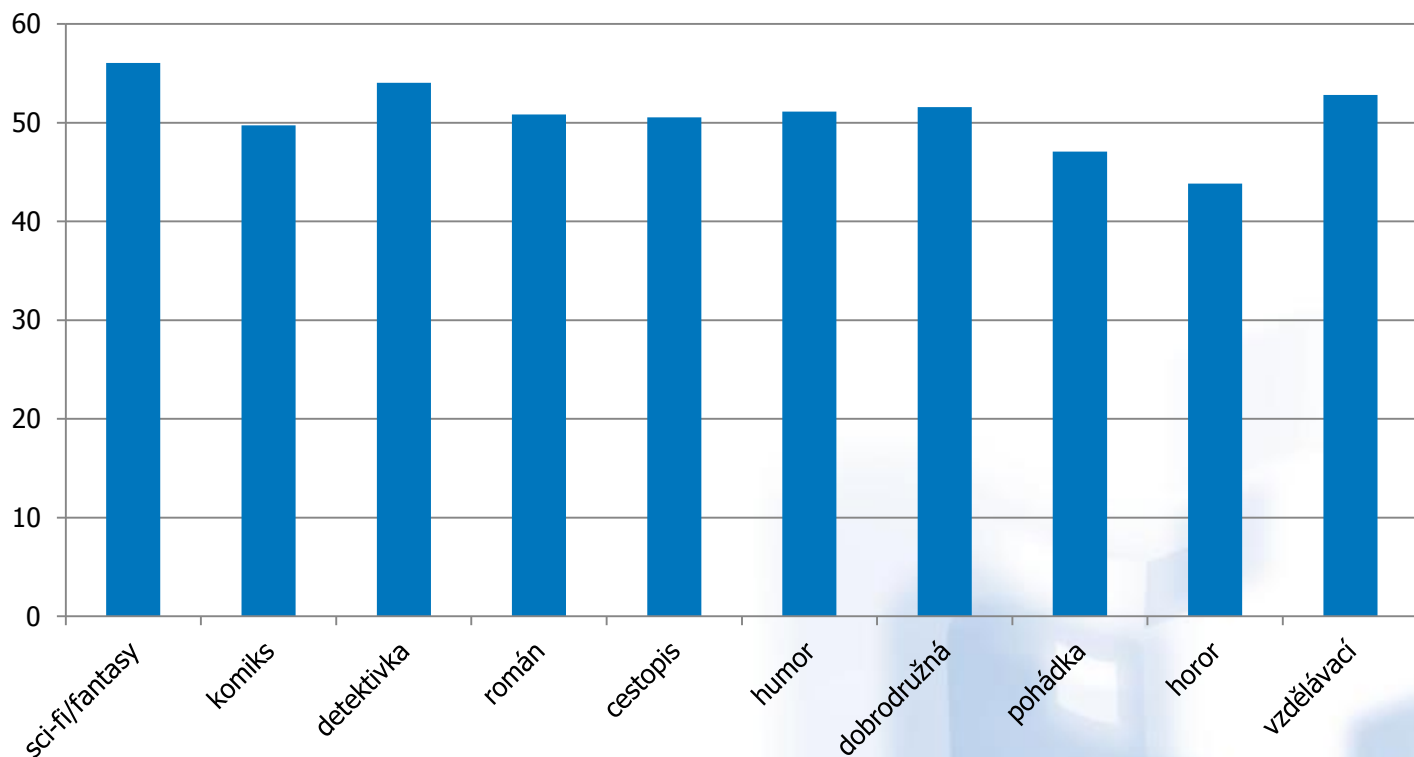

Dotazníková otázka pro žáky, graf vlevo: Učitelé mi radí, jakou knihu si mám přečíst, doporučují mi knížky.

Dotazníková otázka pro žáky, graf vpravo: Radí ti učitelé, jakou knihu si máš přečíst?

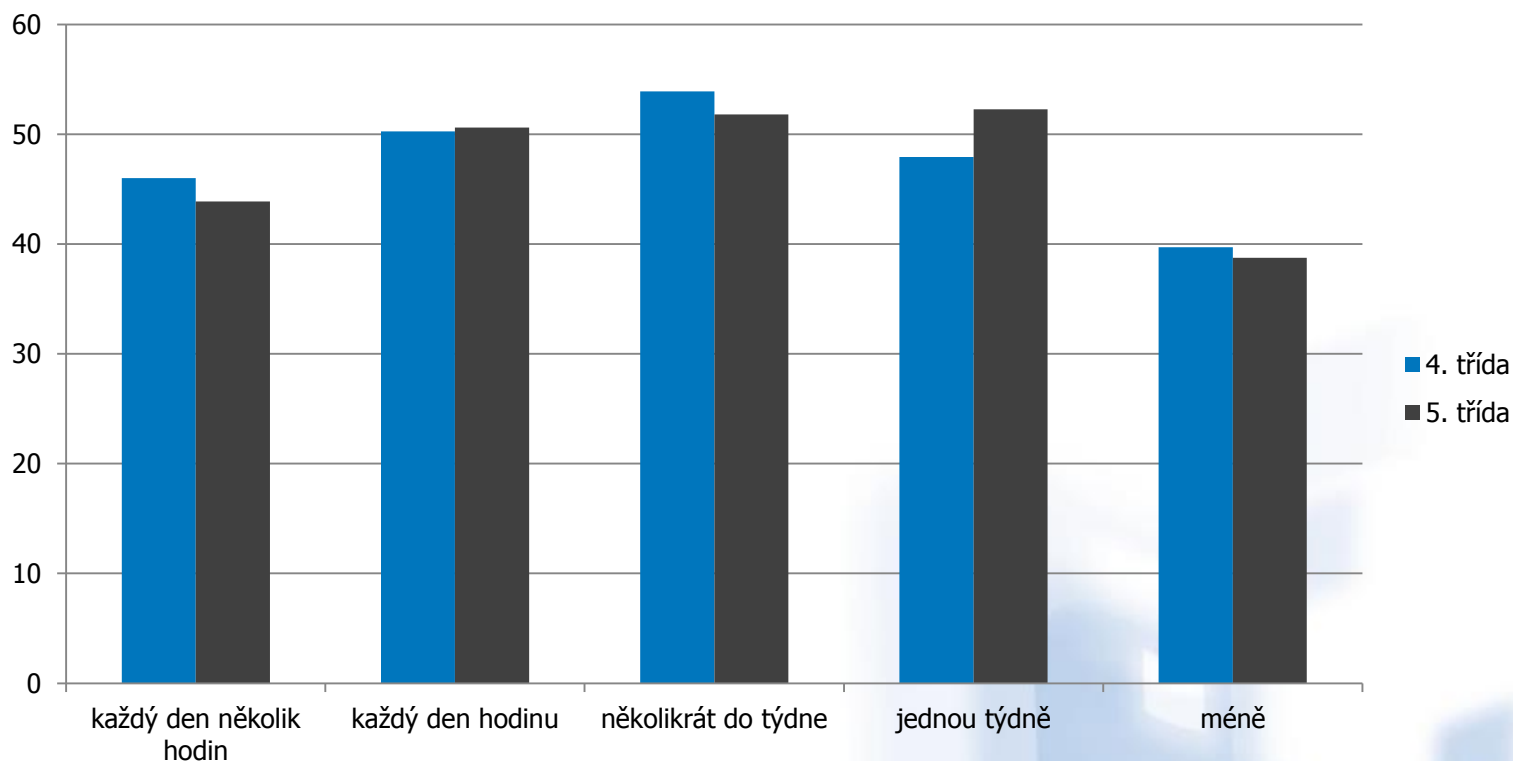
VOLBA ŽÁNRU A JEJÍ VLIV NAČTENÁŘŠKOU GRAMOTNOST

Nejlepších výsledků dosahují čtenáři sci-fi/fantasy, detektivek a knih vzdělávacího charakteru.

VLIV TV A PC NA ČTENÁŘSKOU GRAMOTNOST

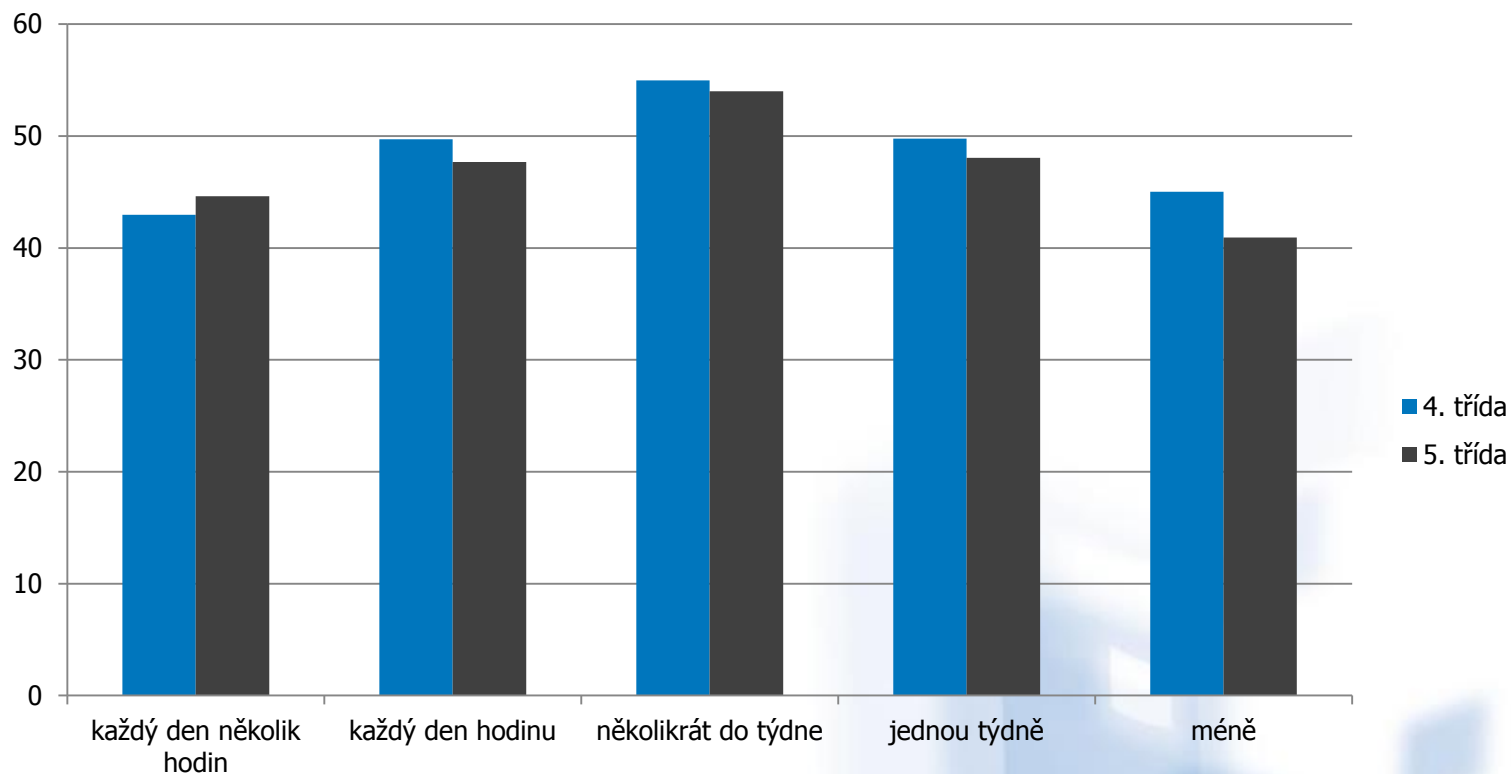
Ukazuje se, že žáci, kteří se na TV dívají několikrát do týdne, mají lepší výsledky než žáci, kteří se dívají na TV denně několik hodin.

Dotazníková otázka: Kolik času průměrně trávíš sledováním televize?

VLIV TV A PC NA ČTENÁŘSKOU GRAMOTNOST

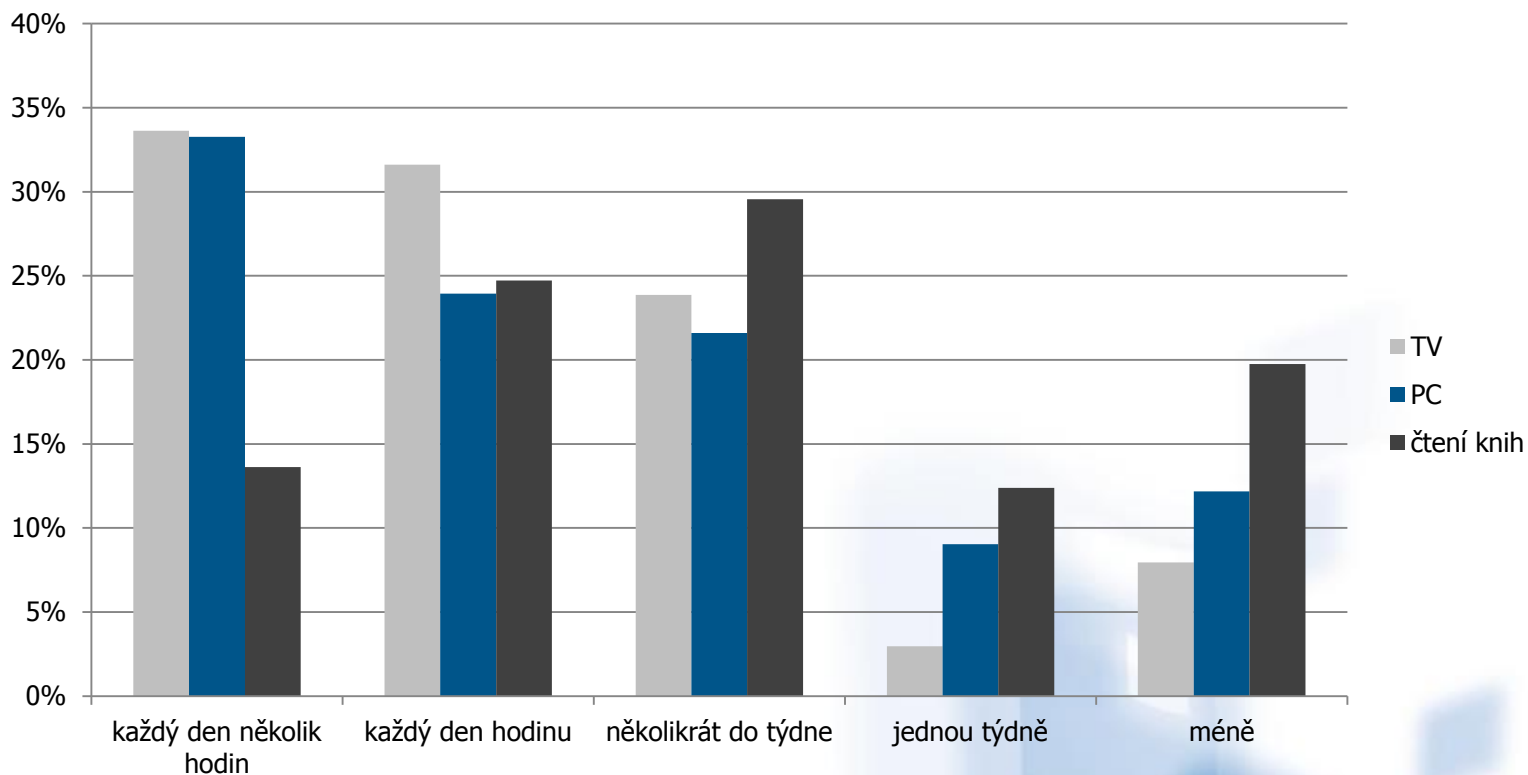
Žáci, kteří sedí u PC jen několikrát do týdne, mají lepší výsledky než žáci, kteří na PC tráví denně několik hodin.

Dotazníková otázka: Kolik času průměrně trávíš u počítače (sociální sítě, vyhledávání, hry,...)?

ČAS STRÁVENÝ U PC, TV A KNIHY

Za poslední tři roky průměrný čas strávený u PC a TV výrazně převýšil čas strávený u knih.

Závěry zdůrazňují význam prvních čtenářských let (do deseti let), kdy je žádoucí dětem zpřístupnit co nejvíce zdrojů současného jazyka.

- Pokud děti již do školy nastupují s omezenou slovní zásobou, propast mezi nimi a spolužáky se rok od roku více prohlubuje.
- Výzkum Anne Cunninghamové a Keitha Stanoviche uvádí, že děti s nízkou slovní zásobou v první a druhé třídě dosahují nižších výsledků i na střední škole.

Zdroj: <http://scio.cz/o-vzdelavani/trendy-ve-vzdelavani/Slovni-zasoba-a-uspech.asp>

Škola může svým vhodným působením nedostatky v rodinném čtenářském zázemí dětem nahradit. Otázka je: děje se to?

Děkujeme za pozornost.

Média

Bohumil Kartous
mobil: 607 727 370
e-mail: bkartous@scio.cz

Čtenář

Eliška Sovová
Mobil: 724 922 698
e-mail: esovova@scio.cz

Dovednosti pro život (Klíčové kompetence)

Jana Codlová
Mobil: 602 143 234
e-mail: jcodlova@scio.cz
